

Voorstellenbrief UvA

Datum

06-06-24

Ons kenmerk

UTR-CVH-300524

Betreft / Onderwerp

Voorstellenbrief UvA

Telefoonnummer

-

Email contactpersoon

david.schreuders@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Geachte leden van het CvB,

De vele acties en demonstraties bij de Universiteit van Amsterdam hebben onze aandacht. Al vanaf het moment dat medewerkers in actie zijn gekomen, zijn daarbij uiteraard ook vakbondsleden betrokken. Na de escalatie van de acties begin mei hebben vakbondsleden daarbij een nadrukkelijk verzoek gedaan richting de FNV om hen te steunen in het bereiken van hun doelen. Het demonstratierecht en het actierecht waar zij gebruik van maken en voor opkomen is ook voor de FNV van groot belang. De universiteit hoort een plek te zijn waar de academische gemeenschap in vrijheid meningen en kennis kan uitwisselen. Helaas is deze vrijheid in gevaar gekomen door geweld en ervaren onveiligheid. De FNV roept u op om het recht op demonstratie en vrije meningsuiting, in lijn met onder andere de Grondwet en internationaal recht, te waarborgen en de veiligheid van alle studenten en medewerkers te garanderen. Wij constateren dat deze fundamentele grondrechten op dit moment onder druk staan en willen met u in gesprek om deze rechten te waarborgen en stevig te verankeren in de dagelijks praktijk bij de Universiteit van Amsterdam.

De actievoerende medewerkers doen daarnaast een luid en duidelijk beroep op u om uw beleid rond samenwerkingsverbanden aan te passen. De FNV staat landelijk en internationaal voor de bescherming van mensenrechten en vindt dat werknemers op hun werkplek niet, direct of indirect, hoeven mee te werken aan schendingen van mensenrechten of rechten in het algemeen.

Met de actievoerende medewerkers hebben wij gewerkt aan de haalbaarheid en toepasselijkheid van de voorstellen die hen drijft. Dat brengt ons er toe u de volgende voorstellen te doen:

1. De FNV is van oordeel dat het recht van werknemers om op een zelfgekozen manier vrijuit te spreken over en te protesteren tegen het beleid van hun werkgever van groot belang is voor een veilige en gezonde werkomgeving. Wij stellen daarom voor om dit fundamentele recht te borgen door middel van een collectieve overeenkomst, waarin de UvA zich verbindt tot het garanderen en naleven van het recht op vrije meningsuiting en om te demonstreren op de campus en tot een aanpassing van de Huisregels.

a) De collectieve overeenkomst moet ten eerste inhouden dat de UvA het recht op demonstratie en vrijheid van meningsuiting op de universiteit erkent en zich ertoe verbindt dit na te leven en te handhaven in overeenstemming met artikel 9 van de Grondwet, internationale verdragen en relevante jurisprudentie op dit gebied.

b) De UvA zal haar werknemers toestaan in de ruimste zin van het woord (zowel qua vorm als inhoud) hun mening te uiten en/of te demonstreren. Dat zal verschillende vormen van meningsuitingen en demonstraties omvatten. Deze vormen worden niet zonder meer verboden door de UvA, maar vereisen een overweging van geval tot geval. Dit betekent onder meer:

- Een demonstratie of andere vorm van meningsuiting wordt niet op voorhand verboden of ingeperkt, maar zal van geval tot geval worden beoordeeld;
- Een demonstratie of vrije meningsuiting zal alleen worden beperkt als dit in een democratische samenleving noodzakelijk is voor de bescherming van de gezondheid en ter voorkoming van ernstige wanordelijkheden, zoals dit in de nationale en internationale jurisprudentie is uitgelegd;
- De beoordeling van een demonstratie of een andere meningsuiting zal plaatsvinden op basis van noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Demonstraties zullen alleen worden ingeperkt als dit noodzakelijkerwijs een bovengenoemd doel dient, de inperking proportioneel is met het te behalen doel, en er geen andere manier is om dat noodzakelijke doel te behalen die minder inbreuk maakt op het recht van demonstratie en vrije meningsuiting;
- Een verbod of inperking zal niet gebaseerd zijn op de mening die wordt geuit of waarvoor wordt gedemonstreerd.

c) Op basis van de inhoud van de collectieve overeenkomst moeten in overleg met de medezeggenschap de Huisregels worden aangepast. Daarbij geldt instemmingsrecht voor de Centrale Studentenraad (CSR) en de Centrale Ondernemingsraad (COR), ook bij toekomstige wijzigingen van de Huisregels.

d) Bestaande verboden of beperkingen in de Huisregels en/of andere UvA-reglementen die het demonstratierecht op voorhand beperken, zoals het verbod op 'politieke' of 'culturele' demonstraties, dienen in ieder geval te worden opgeheven. Er zullen geen andere verboden of beperkingen worden afgekondigd en geïmplementeerd zonder wijziging van de Huisregels, in overleg met de CSR en COR.

e) De Huisregels moeten rekening houden met de verschillende doeleinden van de verschillende ruimten. Door alle delen van de campus als privéterrein te behandelen, doet het CvB tekort aan het feit dat de UvA een publieke instelling is.

f) In het geval dat de UvA overweegt om de politie te vragen om naar aanleiding van een demonstratie op de campus in te grijpen, dient voordat dit verzoek daadwerkelijk wordt gedaan overleg te worden gevoerd met een daartoe aangewezen afvaardiging van de werknemers. Hiertoe moet een overlegprotocol worden opgesteld.

g) De FNV stelt voor om politie-inzet standaard onafhankelijk te laten evalueren door de universiteit. Om dit proces te waarborgen, wordt er een evaluatieprotocol opgesteld met daarbij aandacht voor het volgende:

Niet alleen het besluit om politie in te zetten moet worden geëvalueerd, maar ook het optreden van de politie en de gevolgen daarvan. Indien er onregelmatigheden worden vastgesteld, moet de

universiteit de slachtoffers juridisch bijstaan, zorgen voor gepaste psychische ondersteuning en een klacht indienen bij de politie. Indien de evaluatie leidt tot aanbevelingen om wijzigingen door te voeren in het beleid rondom verzoeken tot politie-inzet, is de UvA verplicht om deze over te nemen. De medezeggenschapsraden hebben instemmingsrecht bij het vastleggen van deze beleidswijziging.

h) Huisregels die in strijd zijn met het bovenstaande worden geschrapt of gewijzigd. Aan medewerkers die handelen volgens het hierboven gestelde kader zal geen sanctie worden opgelegd.

2. De FNV eist dat de UvA de banden verbreekt met instellingen, organisaties en bedrijven die direct of indirect bijdragen aan mensenrechtenschendingen en inbreuken op het internationaal recht. Dit betreft alle vormen van institutionele (dus: niet individuele) steun, inclusief de talloze financiële relaties van de UvA als gevolg van haar financiële reserves en geldstromen. Dat is van belang voor het morele welzijn van werknemers en het recht van werknemers op een veilige en gezonde werkomgeving, waar zij niet worden verplicht om te handelen in strijd met hun geweten. In navolging van de plicht van de werkgever jegens zijn werknemers, dienen werknemers over de benodigde informatie te beschikken om te voorkomen dat hun werk bijdraagt aan schendingen van mensenrechten en internationaal recht.

a) Er moet een ondubbelzinnige toezegging worden gedaan via officieel beleid om niet samen te werken met instellingen, organisaties of bedrijven die medeplichtig zijn aan mensenrechtenschendingen en schendingen van internationaal recht - zoals is vastgelegd in de 'Strategie voor Kenniszekerheid' van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Dit beleid mag samenwerking met individuen niet verbieden op basis van hun identiteit, nationaliteit of affiliatie; academische samenwerking met collega's in de vorm van conferenties, gastcolleges, co-auteurschappen of andere individuele academische inspanningen blijft dus mogelijk.

b) De FNV stelt voor om een onafhankelijk orgaan (hierna: toetsingsorgaan) in het leven te roepen dat tot taak heeft om te toetsen of de UvA banden onderhoudt met derden die direct of indirect betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen en inbreuken op het internationaal recht. Oordelen van het toetsingsorgaan hebben een bindend karakter. Het mandaat moet breder zijn dan dat van de huidige Adviescommissie en ook niet-onderzoeksgelateerde verwickelingen omvatten. Daarbij denken wij onder meer aan de financiële banden met derden die voortvloeien uit de financiële reserves en geldstromen van de UvA. De medezeggenschap moet worden betrokken en instemmingsrecht hebben op de samenstelling van dit orgaan, dat onder meer zal bestaan uit een aantal mensenrechtenskundigen en zal beschikken over toereikende faciliteiten voor het functioneren.

c) Het toetsingsorgaan ontwikkelt hiertoe een *due diligence*-kader voor mensenrechten (en internationaal recht), waaraan toekomstige samenwerkingen en connecties zullen worden getoetst en waarin ook ruimte is voor evaluatie van aangegane samenwerkingen. Dit omvat ook projecten en samenwerkingen binnen het kader van Europese en internationale financieringsinstrumenten.

d) De medezeggenschapsraden krijgen het recht om een verzoek te doen tot een beoordeling van de banden met derden door het toetsingsorgaan.

e) In Faculteitsrichtlijnen wordt opgenomen dat in geval van twijfel over samenwerking met een vermoedelijke 'gevoelige derde' een bindend advies van het toetsingsorgaan moet worden gevraagd; faculteiten en diensten (in de vorm van aanbestedingen) moeten bij het goedkeuren van een externe samenwerking vragen of een bindend advies van de commissie is gevraagd, en zo niet, waarom dit niet nodig was.

Wij hebben in de afgelopen periode onze leden geraadpleegd over de inzet van de FNV op dit thema. Dat heeft ertoe geleid dat onze leden zich zeer duidelijk en nadrukkelijk hebben uitgesproken. Wij gaan graag een constructief gesprek met u aan over deze voorstellen. Daarbij merken we op dat de actiebereidheid ook onder onze leden om bovengenoemde eisen kracht bij te zetten nu reeds uitgesproken aanwezig is. Wij hopen daarom op korte termijn concrete resultaten te kunnen terugkoppelen.

Namens onze leden,

David Schreuders
Bestuurder FNV

